

Rigsdagstidende.

1850. Forhandlingerne paa Landstinget. № 186.

60de Møde.

Onsdagen den 8de Mai.

(Fortf.)

Ordføreren (fortsat): Endvidere maa jeg tillade mig at fremhæve, at ved Forslaget, som det er fremsat, vil den skadelige Følge vise sig at gjøre sig gjældende, at det, om jeg saa maa sige, sætter en Art Præmie for at bortleie Husene, fremfor det, som man hidtil har anseet for et Gode i Huusmandsstandens Interesse, at bortfæste dem. Man har vel herimov sagt, at der allerede i Huusmands- anordningen af 1848 vare Grunde nok for en egoistisk Godseier til at gjøre dette Hensyn gjældende; men det forekommer mig, at dersom der ere saadanne Bestemmelser tilstede i denne Huusmands- anordning, saa skal man søge at faae dem udryddede, men ikke lægge en ny til, naar man maa anerkjende i det Hele, at Bort- fæstning af Husene er mere i Huusmands- standens Interesse end Bortleie. Udvalget kan saaledes ikke see rettere, end at nærværende Forslag virkelig i det Hele staaer i Strid med de almindelige Retsgrundsetninger, og vi troe, at det, som er Hovedsagen derved, det er, at den Tillid, som Folk hidtil her i Landet med god Grund have havt til, at et Ord er et Ord og en Mand er en Mand, et godt gam- melt dansk Ordsprog, bør man ikke søge at un- dergrave ved at røkke de Grundprinciper, som virkelig hidtil have fundet Sted i Forholdet mellem Mand og Mand, uden tilstrækkelig Grund. Det er vel sandt og lader sig ikke godt nægte, at selve Landstingets § 4, saa- ledes som den er modificeret efter den oprinde- lige provisoriske Lov, indeholder nogen Afvi- gelse og Forandring i denne Henseende. Men, uden at tale om, at den første Passus af denne § 4 jo vistnok ret godt lader sig fortolke i god Harmoni med selve Bestemmelsen i Lo- vens 3—19—7, idet det kun maa ansees for

at være en Fortolkning af dette Lovsted, for- saavidt den gaaer ud paa, at indrømme en- hver Mand at tage sine nærmeste Slægtninge tilhuse, saa er der ialtsald herved i Loven kun opfyldt et Humanitets- og Billigheds- Krav, som vistnok intet fornøstigt Menneſte vil mod- sætte sig. Og hvad den sidste Deel af § 4 i Landstingets Lovforslag angaaer, da er det vel saa, at den synes at gaae noget videre; men herved mener jeg dog, at man maa ansee den Bestemmelse, som gaaer ud paa, at det skulde være Fæsterne tilladt, at tage saadanne Folk tilhuse, der ellers vilde falde Communen til Byrde, naar de skaffe sig Attest herfor fra Sogneforstanderskabet, for allerede at være grun- det i den tidligere Lovgivning, navnlig i Res. af 1805, idet det ligesrem forekommer mig at være en Consequents deraf, og være en nød- vendig Følge af selve Lovforslaget, at, dersom man vil have, at Sogneforstanderskaberne skulle skaffe huusvilde Personer Boliger, man da og- saa maa give dem Løilighed til at faae saa- danne Boliger. Jeg kan saaledes paa ingen mulig Maade indrømme, at Landstingets Lovforslags § 4 i den Grad søger at tilintet- gjøre det Princip, som bør være herskende mel- lem Folk i Almindelighed, at Tro og Love bør man strengt overholde, og at dette aldeles ikke bør tilfidesættes, uden at Almeenvellet gjør Krav derpaa. Det kan jeg aldeles ikke ind- rømme; thi, naar man beholder § 4, saaledes som den i Landstinget engang er vedtagen, saa troer jeg, at det almene Vels Krav der- ved tilstrækkeligt er godtgjort, idet det kun er Billighedshensynet, som Nødvendighedshensynet, at skaffe Bolig for huusvilde Personer, som derved er steet Fyldest, og videre troer jeg, at man paa ingen mulig Maade bør gaae eller tør gaae.

Med Hensyn til det Endringsforslag, der er stillet af den ærede Landstingsmand for Bornholm (Arbbe) i Forbindelse med 4 andre